

Endring av lokal forskrift om adgang for jakt på elg, hjort, rådyr og bever

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Lund kommune vedtar at det gjennom endring av lokal forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever gjennom lokal forskrift vedtar kommunen at det skal kreves inn fellingsavgift på elg og hjort som følger Stortingets årlige fastsatte makssats jamfør §9 i viltressursloven og §6 i forskrift om kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgifter for elg og hjort. Og at det åpnes opp for bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler på jakt etter hjort i åpent terreng jamfør §26 i viltressursloven og §29a i forskriften om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Vedtakene skal samles i en felles lokal forskrift som åpner for jakt, fastsetter minstearealet for elg, hjort og rådyr, bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler i åpent terreng etter jakt på hjort og fastsetter at det kommunen kan kreve innfellingsavgift i henhold til årlig makssats satt av stortinget. Forslag til ny lokal forskrift:

Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever, Lund kommune, Rogaland endres til:

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å legge til rette for en bærekraftig og målrettet forvaltning av hjortevilt og bever. For å kunne fremme jakt og fangst som nærings- og rekreasjonskilde, samt å forebygge unødige skader og ulemper på andre samfunnsinteresser

§ 2.Åpning for jakt på hjortevilt og bever

Det er adgang til jakt etter rådyr, elg og hjort, samt jakt og fangst etter bever i hele Lund kommune i Rogaland, hvor minsteareal er angitt og med angitt grunnlag for fellingstillatelse. Jakttiden skal være i samsvar med nasjonal forskrift.

§ 3. Fastsettelse av minsteareal for godkjenning av vald og tildeling av fellingstillatelse for elg, hjort og rådyr

Elg = 10 000 daa	Hjort = 2000 daa	Rådyr = 500 daa
------------------	------------------	-----------------

§ 4. Fellingsavgift for elg og hjort

Fellingsavgift kreves inn etter forskrift 15. mai 2011 nr. 537 om kommunale og fylkeskommunale

viltfond og fellingsavgift for elg og hjort § 6, jf. viltressursloven § 9 fjerde ledd.

Satser for fellingsavgift settes til maksimal sats for fellingsavgift gitt i Stortingets budsjettvedtak.

§ 5. Bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler under jakt på hjort

Det åpnes for bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler på åpnet terreng under jakt på hjort jf §26 viltressursloven og §29a i forskriften om utøvelse av jakt, felling og fangst.

§ 3. Ikrafttredelse [og opphevelse]

Forskriften trer i kraft [1. juli 2026 eller senere / fra kunngjøring i Norsk Lovtidend]. Fra samme

tid oppheves forskrift [dato] nr. xx om ...

SAKSOPPLYSNINGER:

Ny viltressurslov tredde i kraft 1. juli 2026 og opphever da samtidig den tidligere viltloven og dens forskrifter.

I henhold til §9 i viltressursloven og § 6 i Forskriften om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort er det krav om at kommunene skal fastsette innkreving og fellingsavgifter gjennom lokal forskrift.

I henhold til §26 andre ledd i viltressursloven og §29a i Forskriften om utøvelse av jakt, felling og fangst kan kommunen åpne for jakt etter hjort i åpent terreng med restlysfosterkende og termiske siktemidler. Kommunen skal vurdere behovet for videreføring av en slik forskriftsregel hvert femte år og kopien av vurderingen skal sendes landbruksdirektoratet. Jegerne som benytter slike sikter skal rapportere bruken ved felling gjennom hjorteviltregisteret.

I Lund kommune er hjort (*Cervus elaphus atlanticus*) det viltet som det felles flest av og om flest personer er involvert i. Enten som grunneier, bonde eller jeger. Det er per i dag åtte vald som er godkjent for jakt på hjort, hvorav fem av disse er med i samme bestandsplanområde.

Oversikt over det totalte innrapportert fellingstallet av hjort og antall av disse som er felt på innmark i Lund kommune

Alle registrerte felte hjort på innmark og utmark								
Jaktår	Felte kalver	Felte spissbukker	Felte koller	Felte eldre bukker	Tildelt totalt	Felte totalt	Fellingsprosent	Antall jegerdager
2021	30	19	29	11	124	89	72 %	544
2022	46	18	34	16	151	114	75 %	814
2023	67	2	40	13	116	122	105 %	845
2024	78	10	37	19	146	144	99 %	993
2025	81	7	39	18	169	145	86 %	900
Registrert felt på innmark								
Jaktår	Felte kalver	Felte spissbukker	Felte koller	Felte eldre bukker	Tildelt totalt	Sum felte hjort	Fellingsprosent	Antall jegerdager
2021	9	2	6	2	124	19	15 %	70
2022	10	4	4	5	151	23	15 %	138
2023	18	0	14	4	116	36	31 %	132
2024	25	3	5	6	146	39	27 %	133
2025	26	0	10	5	169	41	24 %	120

Det er uvist om de som er felt på innmark er felt om natten og om de er felt med vanlig kikkert eller restlysfosterkende/termiske kikkert. En jegerdag er en person som har registrert at den personen har jaktet. Uavhengig av tid.

Henviing til lovverk:

Viltressursloven § 9: <https://lovdata.no/lov/2025-06-20-102/§9>

Forskriften om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort §6: <https://lovdata.no/forskrift/2011-05-15-537/§6>

Nåværende lokal forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever, Lund kommune, Rogaland: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2024-10-31-2755>

Vurdering:

På grunn av krav i lovverket vil innkreving av fellingsavgifter fastsettes i lokal forskrift uavhengig av hva satsene for de ulike kategoriene blir satt til. For å ha en forutsigbarhet, slippe å fornye den lokale forskriften hvert år og for å utnytte inntektsmulighetene vil forslaget legges til grunn at det benyttes årlige makssats satt av Stortinget for alle arter og kategorier av dyr. Dette gjør forskriften enkel og prosessen i etterkant lite byråkratisk.

Bruken av restlysførsterkende (nattoptiske) og termiske siktemidler har de siste årene blitt anlig blandt jegere i Norge og lokalt i Lund. Dette kan sees på som en utvikling av den tradisjonelle "bøjakta" som før skjedde i måneskinn. Det er uenighet innad i jegermiljøet om bruken av slike type sikter og effekten av effektiviteten ved å benytte disse opp mot mer tradisjonelle former for jakt. Kommunens vurdering er at bruken er generelt akseptert av almenheten og for enkelte en nødvendighet for å få fylt kvotene. Det bidrar også til å øke fellingen av dyr på innmark, som demper konflikten og kan redusere skadene hjorten kan påføre dyrket mark. Antallet hjort felt og hvilke kategorier som felles styres av den årlige tildelingen og bestandsplanen som ligger til grunn for de fleste av valdene i Lund kommune, disse er forankret i de kommunale målene Lund kommune har i sin forvaltningsstrategi for hjorteviltforvaltning. I henhold til hjorteviltregisteret er det de siste fem årene felt (i gjennomsnitt) 87 % av tildelt kvote. Mye på grunn av dispensasjonen fra §18 i naturmangfoldloven (fri kvote på hjortekalv) som kommunen har hatt de siste 4 årene. Ett antall av disse løyvene er felt på innmark med termisk eller restlysførsterkende kikkert. Det er ønskelig fra kommunen sin side, gjennom sin forvaltningsstrategi at fellingsprosenten ligger opp mot 100 % for å oppnå sine fastsatte forvaltningsmål. Bruken av slike type sikter truer derfor ikke stammen eller forvaltningen av populasjonen. Kommunen vurderer også at det bør være opp til den enkelte jeger, med tillatelse fra grunneier, om hvordan jaktutøvelsen skjer. Og om lovverket åpner opp for det, så bør den enkelte selv vurdere og utøve jakten slik en selv synes er best, så bør dette tilstrebes.

Jamfør kapittel 5 §21 i viltressursloven skal jakt og fangst utøves *"på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte som ikke utgjør en fare for mennesker, husdyr eller eiendom"*. I henhold til gjeldene regelverk er det åpnet for nattjakt eller "bøjakt" med vanlig kikkert så fremt lysforholdene ligger til rette for en god utøvelse. Termiske og restlysførsterkende kikkert gjør at denne nattjakten kan utøves i perioder hvor det ikke er fullmåne eller sterkt månelys. "Bøjakten" gjennomføres normalt fra tårn, buer eller bygninger i tilknytning til innmark/dyrkamark. Dette gir ofte kortere avstander, god støtte for våpen og tid for jegeren til å velge ut rett dyr. Jegeren er også avhengig av dyret beveger seg innenfor skuddavstand som ofte gir situasjonen en egen ro. Mørke påvirker ofte også til å bidra til at dyrene er rolige. Funksjonene til slike sikter gir deg, ofte, en bedre mulighet for å vurdere bakgrunnen og om dyret står alene eller med flere enn ett tradisjonelt sikte. Av de undersøkelser som er gjort, eksempel Bedre jakt av NJFF og Miljødirektoratet, viser det seg at avstand, bevegelse på dyrene og støtte for jegeren er de faktorene som påvirker mest om det blir ett dårlig eller godt skudd.

Etisk og moralsk er det diskutert om en slik teknologisk overlegenhet bør være lov og om det er riktig opp mot "fair chance". Dette er noe den enkelte jeger selv må ta stilling til. Det er åpnet for nattjakt i regelverket, men ikke noe krav om at jakten må utøves på en slik måte. De dyrene som felles under nattjakt er hovedsaklig roligere og lite stresset før skuddøyeblikket, sammenlignet med jakt med hund eller drevjakt.

Konklusjon:

For å kunne kreve inn fellingsavgifter og i hvilken sum, må dette fastsettes i lokal forskrift jamfør gjeldene regelverk.

Om det skal åpnes for bruk av restlysførsterkende eller termiske sikter, må dette også forankres i lokal forskrift. Bruken er utbredt og vanlig blandt mange innbyggere. Det truer heller ikke populasjonen, da antallet løyver er det som styrer antall dyr som lovelig kan felles.

Det er åpnet for jakt på natten i lovverket og restlysfosterkende og termiske siktemidler kan bidra til å gjøre denne jakten sikrere og mer human i form av lite stress for dyrene før skuddøyeblikket, god støtte for jegeren og ofte kortere avstander.

Økonomiske konsekvenser:

Ved å fastsette innkreving av fellingsavgifter åpnes det opp for å fortsette å få inntekt til viltfondet, samt at å følge makssats gir en økt inntjening som følger inflasjonen. Å ikke kreve inn fellingsavgift vil resultere i at utgifter til fallviltarbeidet og støtte til skadeforbyggende tiltak ikke kan gjennomføres eller må tas fra andre budsjett. Formuleringen vil gi redusert bruk av arbeidstid med å endre lokal forskrift for fremtiden.

Av alle hjort felt i Lund, blir ett større antall felt på innmark gjennom bruk av nevnte digitale siktemidler. Ved å ikke tillate dette vil inntektene til viltfonde mest sannsynlig reduseres.

Konsekvenser for barn og unge:

ikke relevant

Konsekvenser for folkehelsen:

Flere kan utøve jakten slik de selv ønsker. Reduksjon av konflikt mellom hjorte og jordbruket.

Beredskapsmessige konsekvenser:

Ingen

Siv Kristin Egenes
Kommunedirektør